

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Nivel de baza (BA)-licență
1.6 Programul de studiu /Calificarea	Psihologie—în limba maghiară Psiholog/Cod calificare: Psiholog

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PLM2213 Psihologia vârstelor						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Bernáth Anna Emese						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Bernáth Anna Emese						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					69 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități: participare la activități voluntare de asistarea copiilor cu risc sau vulnerabili					
3.7. Total ore studiu individual	69				
3.8. Total ore pe semestru	125				
3.9. Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	Sală de curs, echipament audio-video, tablă albă, platforma MS Teams
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar, echipament audio-video, tablă albă

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- CP. 1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei dezvoltării - <i>Rezultate ale învățării:</i> - 1.1. Absolventul cunoaște și diferențiază principalele paradigme din domeniul psihologiei dezvoltării - 1.2. Absolventul identifică procesele psihice de prelucrare a informației și operează adecvat cu acestea - 1.9. Absolventul identifică particularitățile unui traseu atipic de dezvoltare - CP. 2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologia dezvoltării - <i>Rezultate ale învățării:</i> - 2.1. Absolventul participă la proiectarea și realizarea unor cercetări psihologice fundamentale și applicative în cadrul psihologiei dezvoltării - CP. 5. Proiectarea și realizarea intervențiilor longitudinale și crossectionale - <i>Rezultate ale învățării:</i> - 5.1. Absolventul identifică factorii de risc și de reziliență, de la nivel individual și de grup, în vederea proiectării unei intervenții psihologice • 5.2. Capacitatea de a opera cu conceptele specifice teoriilor psihologice ale dezvoltării: interacțiunea ereditate-mediu, modelare, socializare, evoluționism, cognitivism, psihosexualitate, mediere etc. • 5.3. Capacitatea de a elabora designuri de cercetare specifice psihologiei dezvoltării și să planifice folosirea unui instrumentar psihologic adaptat diferitelor vârste
Competențe transversale	• CT. 1. Exercițierea sarcinilor profesionale pornind de la înțelegerea relației ereditate-mediu ca factori principali ai dezvoltării psihice - <i>Rezultate ale învățării:</i> - 1.1. Absolventul cunoaște principiile și standardele deontologice specifice exercitării profesiei - CT. 2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipa multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice - <i>Rezultate ale învățării:</i> - 2.1. Absolventul recunoaște utilitatea abordărilor multidisciplinare în practica psihologică - 2.2. Absolventul colaborează cu specialiști din domenii conexe - CT. 3. Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale în dinamica contextului social - <i>Rezultate ale învățării:</i> • 3.1. Absolventul își evaluează permanent nevoia de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica mediului social

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea și înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de cercetare specifice psihologiei de dezvoltării. • Aplicarea conceptelor și a modelelor teoretice la înțelegerea caracteristicilor psihologice ale persoanelor în diferite stadii de dezvoltare
--	---

7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea influențelor normative și non-normative care acționează asupra dezvoltării • Înțelegerea factorilor care conturează diferitele trasee de viață ale unor persoane aflate în dezvoltare și formarea capacității de interpretare a influențelor eredității și mediului social asupra acestor persoane. • Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază specifice psihologiei, în special, și științelor socioumane, în general • Explicarea și interpretarea fenomenelor psihologice, utilizând adecvat concepte și teorii de bază din domeniul psihologiei dezvoltării • Analiza comparativă a contribuțiilor principalelor abordări teoretice din psihologia dezvoltării (teoria învățării sociale, psihanaliza, piagetianismul, teoria psiho-socială a lui Erikson, etologia, teoriile mentaliste (theory of mind) la înțelegerea dezvoltării psihice și a diferențelor interumane. Explicarea și interpretarea faptelor și teoriilor utilizând cunoștințe de bază din domeniu, precum și observații și informații obținute în mod propriu • Înțelegerea diferitelor stadii de vârstă de dezvoltare în etapa prenatală, postnatală, vârsta sugarului, a preșcolarului, a școlarului, a adolescentului, respectiv vârsta adultă și vârsta a treia. • Înțelegerea mecanismelor și diferitelor procese de dezvoltare la fiecare etapă: senzomotorie, limbaj, cognitiv, moral, identitate.
---------------------------------	--

7. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Etapa prenatală: etapele dezvoltării în uter, factori principali dezvoltării în uter, dezvoltarea organică, dezvoltarea cerebrală, dezvoltare senzorială efectele stării emoționale ale mamei asupra dezvoltării fătului, factori teratogeni, dezvoltare prenatală atipică	expunerea, problematizarea, sintetizarea, vizionare, analiză video	
2. Nașterea: nutriția, greutatea la naștere, probleme ce pot interveni în timpul nașterii, evaluarea competențelor noului născuț, scorul Apgar, testul Brazelton, reflexe la naștere și importanța lor, diversitatea culturală a nașterii.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
3. Primul an de viață – dezvoltare fizică și cognitivă: dezvoltare senzomotorie, dezvoltarea creierului, evaluarea competențelor sugarilor, imitație, atenție, comunicare.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
4. Primii ani de viață, dezvoltarea socio-emoțională. Atașamentul. atașamentul, cercetările care vizează legătura mamă-copil, tipurile de atașament, emoții de bază, Bowlby, tipurile de atașament după Ainsworth, evaluarea atașamentului mamă-copil	expunerea, problematizarea, vizionare, analiză video/experimente sintetizarea	
5. Privarea de mamă: Spitz, Winnikott, sindromul de dezorganizare structurală, dezvoltarea eului, control emoțional, conștiința de sine, dezvoltarea relațiilor sociale, efectele separației de mamă, hospitalizarea, copilul crescut în leagăne	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
6. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la sugari: etapa senzomotorie.	expunerea, problematizarea, sintetizarea, vizionare, analiză video/experimente	

7. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la Vârsta preșcolară: etapa preoperatorie, constantele, categorizarea, gândirea egocentrică, decentrarea, sincretismul, reprezentări simbolice, organizarea cunoștințelor, rezolvare de probleme, categorizarea, caracteristicile de conținut alegândirii, gândirea magică la copii	expunerea, problematizarea, sintetizarea, vizionare, analiză video/experimente	
8. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la școlari și adolescenți: etapa operatorie, organizarea cunoștințelor, rezolvarea de probleme, adaptarea la cerințele școlare, efectele mediului social asupra dezvoltării cognitive.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
9. Teoriile dezvoltării morale: etapele Dezvoltării morale după Kohlberg și Piaget	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
10. Dezvoltarea limbajului: etapele dezvoltării limbajului, teoriile dezvoltării limbajului, dezvoltarea limbajului la copii în situații dificile din punct de vedere socio- economic, Berenstein, efectul programelor designate dezvoltării (ex. Head Start)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
11. Psihologia dezvoltării școlarului: dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea socio-emoțională, etapele dezvoltării morale, adaptarea la cerințele școlare, efectele mediului social asupra dezvoltării cognitive, stilurile educaționale)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
12. Psihologia dezvoltării adolescentului: teoriile și modelele adolescenței, modificările fizice și psihice în adolescență, criza de identitate și sarcinile adolescenței, problemele tipice ale adolescenței, adolescența atipică, tulburările de personalitate și prevenția acestora)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
13. Psihologia dezvoltării adultului: sarcinile și problemele specifice ale vârstei adulte, diferențe între sexe, teoriile și modelele, problemele specifice ale vârstei a treia, modificările fizice, cognitive, emoționale și sociale la vârsta a treia, înfruntarea bolilor, pregătirea pentru moarte)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
14. Psihologia dezvoltării vârstei a treia: teoriile vârstei a treia, probleme specifice ale vârstei a treia, modificările fizice, cognitive, emoționale, sociale la vârsta a treia, înfruntarea bolilor, pregătirea pentru moarte.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	

Bibliografie

1. Bernáth, A. Bevezetés a fejlődéslélektanba. II. A méhenbelüli fejlődéstől az időskorig egyetemi jegyzet (suport de curs).
2. Roth, M. Vincze (Bernáth) (2010). A. Fejlődéslélektan. Presa Universitara Clujeana.
3. Cole, M., Cole, R.S. (2005). Fejlődéslélektan, Osiris, Budapest
4. Shaffer, D.R. (2020). Developmental psychology. Childhood and Adolescence. Brooks&Cole Pub. Co. California.
5. VanderZanden, J.W. (2019). Human Development. New York: McGraw-Hill, Inc.
6. Bernáth L., Solymosi K. (1997). *Fejlődéslélektan olvasókönyv*. Tertia Kiadó, Budapest
7. Mérei F., V. Binét Á. (1999). *Gyermekeklélektan*. Medicina Könyvkiadó RT., Budapest
8. Mönks, F. J., Knoers, A. M. P. (1998). *Fejlődéslélektan*. FITT IMAGE – Ego School, Szentendre
9. Vajda Zsuzsanna (2001). *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon Kiadó, Budapest
10. Piaget, J., Inhelder, B. (1999). *Gyermekeklélektan*. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest
11. Piaget, J. (1978). *Szimbólumképzés gyermekkorban*. Gondolat, Budapest
12. Vajda Zsuzsanna (2001). *Agy gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon Kiadó, Budapest
13. Gopnik, A., Meltzoff, A. E. & Kuhl, P. (2022). *Bölcsék abölcsőben-Hogyangondolkodnak ababák?* Typotex kiadó, Budapest.
14. Sternberg, J.R. & Berg, C. (2018). Intellectual development. Cambridge University Press.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Dezvoltarea senzorială în uter.	expunere, discuții de grup, clarificare	
2. Nașterea. Starea nou născutului. Metode de examinare ale nou născutului.	expunere, discuții de grup,	
3. Cicluri familiale. Starea emoțională ale mamei după naștere. Depresia postnatală. Nașterea prematură. Rolul tatălui. Condițiile optime de dezvoltare ale sugariilor.	problematizare, exerciții, autocunoaștere discuții și proiecte de grup, descoperire	
4. Atașamentul timpuriu. Anxietatea de separare. Efectele separării de părinți. Separarea permanentă și temporară de la părinți. Efecte asupra atașamentului și dezvoltării socio-emoționale.	problematizare, exerciții, autocunoaștere discuții și proiecte de grup, descoperire	
5. Dezvoltarea cognitivă la sugari. Rezolvarea de probleme, memorie, categorizarea la sugari. Experimente legate de permanența obiectului.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
6. Dezvoltarea cognitivă la preșcolari. Gândire a magică, animismul, finalismul, artificialismul.	analiză studii de caz, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup și individuale	
7. Dezvoltarea cognitivă la preșcolari. Dezvoltarea desenului și a jocului. Efectul poveștilor asupra dezvoltării cognitive și emoționale la copii.	analiză studii de caz, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup și individuale	
8. Dezvoltarea emoțională și socială la preșcolari. Dezvoltarea anxietăților. Stiluri parentale și efectul lor asupra dezvoltării socio-emoționale.	expunere, problematizare, sintetizarea cunoștințelor.	
9. Dezvoltarea cognitivă emoțională și socială la vârsta școlară. Dezvoltarea eului și a personalității.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup, sintetizarea cunoștințelor.	

10. Probleme comportamentale la preșcolari și școlari. Furtul, minciuna, Agresivitatea și comportamentul pro-social. Impactul mass-media asupra dezvoltării copiilor.	analiză studii de caz, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup și individuale.	
11. Dezvoltarea în adolescență. Adolescenții din societatea de azi. Tranziția la maturitate. Diferențe de gen în formarea identității. Probleme specifice ale adolescenței.	analiză studii de caz, descoperire dirijată, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup și individuale.	
12. Vârsta adultă: Teoria lui Arnett despre vârsta adultă.	expunere, discuții de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
13. Confrontarea psihologică cu probleme specifice ale vârstei a treia.	expunere, discuții de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
Recapitulare și sintetizare.	expunere, discuții de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
Bibliografie: 1. Cole, M., Cole, R.S. (2005). Fejlődéslektan, Osiris, Budapest 2. Shaffer, D.R. (2020). Developmental psychology. Childhood and Adolescence. Brooks & Cole Pub. Co. California. 3. VanderZanden, J.W. (2019). Human Development. New York: McGraw-Hill, Inc.. 4. Mérei F., V. Binét Á. (1999). Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó RT., Budapest 5. Mönks, F.J., Knoers, A.M. P. (1998). Fejlődéslektan. FITTIMAGE–Ego School, Szentendre. 6. Piaget, J., Inhelder, B. (1999). Gyermeklélektan. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest 7. Fisher, C.B., Lerner, R.M. (1994). Applied Developmental Psychology. McGraw-Hill Print 8. Winnicott, D.W. (2000). Kisgyermek, család, külvilág. Animula Kiadó, Budapest. 9. Bernáth L., Solymosi K. (1997). Fejlődéslektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest 10. Vajda Zsuzsanna (2001). <i>A gyermek pszichológiai fejlődése</i> . Helikon Kiadó, Budapest		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul psihologiei, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile psihologiei cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoștințe	Examen scris	50%
	Participare	50% obligatorie	

10.5.Seminar/laborator	(1) Proiecte individuale și de grup, (2) Studiu de caz bazat pe interviu semistructurat cu o mamă, (3) Interviul clinic bazat pe modelul lui Piaget cu copii preșcolari și școlari		50%
	Participare	85% obligatorie	

10.6. Standard minime de performanță

În cazul în care la (punctul 10.4) studentul nu obține notă de trecere (5,00), atunci examenul nu este promovat, nici dacă a îndeplinit sarcinile prevăzute la activitățile trecute la pct. 10.5.

În cazul cursului, seminarului sau orelor practice (laborator, practică, proiect etc.), numărul maxim de absențe (motivată sau nemotivată) nu poate fi mai mare de 15% din numărul total de ore. Neprezentarea studentului la activitățile didactice va duce la excluderea acestuia de la examenul sesiune (vezi regulamentul ECTS).

Predarea și prezentarea lucrării(lor) sunt obligatorii fiind precondiție de prezentare la examen. Punctajul maxim va fi acordat doar la lucrări trimise la timp (termenul de limită stabilit de către titularul disciplinei). În perioada de grație (5 zile de la data limită), lucrarea depusă poate fi acceptată cu un punctaj mai mic. Temele depuse după perioada de grație, dacă obțin o notă de trecere, valorează 0 puncte în nota finală, dar studentul devine îndreptățit să participe la examen. Sarcinile prevăzute în decursul semestrului pot fi predate/trimise în perioada sesiunilor de examene, cu condiția de a nu se calcula în nota finală, doar dau dreptul studentului să participe la examen.

Studentii care se înscriu în sesiuni ulterioare sesiunii normale (în sesiune deschisă, de restanță, de lichidare) trebuie să parcurgă și să satisfacă obligatoriu toate cerințele prevăzute în semestrul respectiv (prezență prevăzută la diferitele activități, examene parțiale, teme, proiecte etc.)

Orice lucrare plagiată, copiată, identică, precum și orice inspirație, colaborare, copiere se consideră fraudă, caz în care persoana(ele) în cauză vor fi sancționate cu nota 1,00 (unu). Fraudarea examenelor se sancționează cu exmatricularea de la studii.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

04.25.2024

Conf. dr. Bernáth Vincze Anna Emese

Conf. dr. Bernáth Vincze Anna Emese

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

04.30.2024

Conf. Dr. Kotta Ibolya